

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Fuzió.

Nem először történik alkotmányos aeránk tartama alatt, hogy kiváló férfiak — közöttük egy-egy ellenzéki párt vezetői — kormányra lépnek s ugyanakkor régi elveket feladnak, új elveket pedig elfogadnak.

Egy kis canossai kirándulás, a jugum caudium alatti üdítő elcsátolás vezetni őket a bársányi zsölyéhez, amelyben elhelyezkedve aztán tapasztalniok kell, hogy drága magyar hazákban a kormányképesség az a zakatoló gép, amely először csak a kabát egyik szárnyát ragadja meg, de aztán az egész embert. Mire a gép megáll, a gyöngye és vigyázatlan ember egész politikai egyénisége rongcsokban fekezik előttünk!

Mik voltak ezek az államférfiak régen, a mikor — fényes ellenzéki tisztüket teljesítve — elvékért küzdöttek, eszméket hirdettek, meggyőződéseikért szállottak síkra s a nemzet jobbjai reménykedve tekintettek az új Messiás fenékolt alakjára!

A magyar remény, a mely mindig csalódik és sohasem csügged, látta, mint közeledik a nagy férfiak a tűzpróba elé s remegve nézte, hogy áll meg a választottja az elhatározó pillanatban. Ma még vezére nemzetének, holnap első osztályú diszkrét eltemetett hulla s a nemzet kereszti ismét, a kire sorsát rábíthatná.

Az ily másokkal, de legkivált önmagukkal megalkuvó államférfiak bizonyára bizalommal párosult jóakarattal lépnek erre a lejtős utra. Azt hiszik, hogy legfeljebb sakkisták ők, a kik az ellenfélnek valami előnyt engedtek, a mit ügyességükkel és kitarással helyre fognak pótolni. Csalódás! Látjuk negyedszázados alkotmányos forgalmunk főkönyveit s tudjuk, mennyi van a habon és menyit a soll rovataiba jegyezve.

Igazságtalanok lennének azonban, ha azt állítanók, hogy az elfeladásért egyes ember az, a ki hibáztható. Ha a magyar államférfiak mögött erős nemzeti meggyőződés nyilvánulása állanak; ha vele van a nemzet s az léphet csupán kormányra, a kit a nemzet felkarol; ha Magyarországon képzeltetb lenne az az állapot, hogy államférfiak elvekké legyenek és elvek miatt bukjanak el és ha általában maga a népképviselés is hű és szabad tükre lenne a nemzeti meggyőződésnek: akkor — hiszen győzhet pártjával a közelgő választásokon! — volnának e házában is rendíthetetlen meggyőződésű és el nem tántorítható kormányférfiak.

A helyzet azonban egészen más. A ki a hatalmi polcon ül, törvénytelen választásokkal megteremteti a maga hamis többségét. A politikát tulajdonképpen a coullissák mögött szövik meg s a nagy közönség a lapok elejtett célzásából, elfogadott vagy visszavetett módosításokból igyekszik kitalálni a helyzet signaturáját.

Közvélemény, nemzeti meggyőződés nálunk — ismételtjük — nincsen, de vannak szavazatok, a melyek a választáson álló államférfiak épp úgy rendelkezésére fognak állani, mint állottak az összes kormányoknak, ha ügyes megalkuvással csakugyan elnyerhetik a miniszteri tárczát. Oly nemzetnek, a melynek politikai akaratát lenyitgözték, politikai meggyőződését megvesztegették, nem is lehetnek más — vezetői, mint olyanok, a kik aspirációikat a nemzet kelyett egyéb, céljaikat inkább közel hozzó, realis alapra, az udvari kegy s a többséggel való érdekösszességre alapítják.

Ámbár a jelenlegi politikai helyzet alaprajzából, innen a vidékről alig láthatunk többet mint a mennyit — jó látószóval — a hold geográfiai viszonyairól is tudhatunk: úgy látszik, hogy ismét fuzionális korszak előtt állunk. Csak volt fuzionálási kitűzés, most is van, vagy csak később lehet az is.

tóségre komolyan számítani, azt perze nem tudhatjuk. — Annyit látunk, hogy a közigazgatási reformjavaslat bizottsági tárgyalása alatt a kormány s az érdekes eldő, Apponyi Albert előzenyességet tanusítottak egymás iránt. Kölcsönös engedmények tétettek, amelyek nem tekinthetők elvek feladásának, de mindenesetre olyanok, hogy cél nélkül nem tétettek meg. Ha az előjelek nem csalnak és csakugyan fuzió van küszöbön, az Apponyi fuzionálása előnyben áll az 1875-iki fuzió felett, mert ha nem is elvek győzedelmén alapul, de még kevésbé elfeladásán, mint az említett fuzió, a mely csak úgy jöhetett létre, hogy az ellenzék vezére feladta a közjogi alapot s megtagadta az önálló és független Magyarország lehetőségének legfőbb postulatumait.

- r. - o.

Kereskedelmi szerződéseink megújítása. E hó 23-án kezdik meg Ausztria-Magyarország és Németország Svájcjal a jövő évben lejáró kereskedelmi szerződés megújítása végett a tárgyalásokat Bécsben. E tárgyalások befejezése után Szerbia kerül sorra, ha addig tisztába hozzák azokat az alapelveket, a melyek a tárgyalások alapját képezni fogják. Hogy Olaszországgal mikor kezdik meg a kereskedelemügyi tárgyalásokat, az attól függ, hogy az olasz bizottság a pozícióik összeállításával mikor készül el. Eddig még semmit sem tudni e bizottság működéséről. A mi pedig Romániát illeti, nem rég a német birodalomgyűlésben a kormány padjairól tudtunk, hogy Románia egyelőre szerződéseket nélkül akar a gazdasági téren boldogulni. Ugy látszik, hogy ez nem volt csupán szubjektív vélemény, hanem valószerű, hogy már maga a román kormány is nyilatkozott ily értelemben. De az sem valószínű, hogy Románia csakhamar meg fogja unni a provizoriumot s nemsokára ez is elfogadja a kereskedelmi szerződéseket.

Politikai hírek.

A T. „Ház” munkarendje. Mint Budapesti értesítenek a miniszterelnök a ház munkarendjére nézve a legközelebbi gyűlésen a következő proposíciót fogja tenni. A közigazgatási törvényjavaslat szövegét a bizottság átdolgozásában e hó 13-án fogják a házhoz benyújtani, hogy azt a pénzügyi bizottság azonnal tárgyalás alá vehesse. A törvényjavaslatot a pénzügyi bizottság jelentésével egyúttal e hó 20-án fogják szétosztani, s egyúttal a jelen ülészakot bezárják, hogy a ház 21-én és 22-én újra megalkulhasson. Ekkor fogják a tisztikar megválasztása mellett, a bizottságokat is megalkutani. A közigazgatási javaslat érdemleges tárgyalását a ház plénuma csak e hó végén vagyis 28-án fogja megkezdeni.

Előcsatározás. A képviselőház mai ülésében indítványoztatni fog, hogy a kormány költségvetésszerűen mutassa ki a pénzügyi bizottság előtt, hogy mennyivel fog az állami adminisztráció többé kerülni. Irányi a függetlenségi kört kedde érkekezletre hívta össze, melyen a napirendre tűzésnek megtagadását fogja indítványozni. Lesz tehát már egy kis csatározás az ünnepi szünet előtt, hát még a tizes nyelvek megérkezésének ünnepe után!

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt hétfőn este Irányi Dániel elnöke alatt érkekezletet tartott, a melyen Irányi Dániel jelentette, hogy a békésmegei zendülés tárgyában legközelebb interpellációt fog intézni a belügyminiszterhez. A párt Irányi jelentését helyeslőleg vette tudomásul. Ugyancsak Irányi terjesztette elő azt az indítványt, a melyet a legközelebbi napokban a választási törvény revíziójára nézve fog a képviselőházhoz benyújtani. Végül pedig Papp Elek jelentette be, hogy az 1890-iki gabona statisztikai adatok tárgyában interpellálni fogja a földmívelésügyi minisztert.

Az önkormányzat mellett. H.-M.-Vásárhely közönsége e hó 10-én impozáns módon ültetett az önkormányzat és választási elv

mellett. A Kossuth-téren már a reggeli órákban gyülekezett a nép s délelőtt 10 órakor, midőn a népgyűlés megnyitott, több mint tízezer ember volt együtt. Az óriási közönséget dr. Endrey Gyula ügyvéd a h.-m.-vásárhelyi függetlenségi párt elnöke üdvözlötte. Gosztornyai Sándor orsz. képviselő beszélt először. Röviden ismertette a megyei rendezéséről szóló törvényjavaslat sérelmes intézkedéseit s az önkormányzat védelmére a népet hívta fel, melytől legsarkalatosabb jogait akarják elvonni. Indítványozta, hogy a népgyűlés feliratot intézzon a képviselőházhoz. A népzugó helyeslése követte szavait. Horváth Ádám tartott ezután igen sikeres beszédet, mely a kérdés legapróbb részleteit is megvilágosította. Több mint félórát beszélt s érveiben gazdag beszédjét számtalanszor megszakította a helyeslő zugak, tiltakozó moraj és kitörő lelkesedés. A két beszéd elhangzása után Vetrő Lajos olvasta föl az országgyűléshez intézendő fölirat szövegét, melyet a népgyűlés egyhangú eljénzéssel elfogadott.

Grünwald Béla öngyilkossága

Hivatalos távirat erősíti meg a párisi tudósítók azon táviratát, hogy Grünwald Béla holttestét a Szajnába kifogták s a Morgueban felismerték. A hivatalos telegramm, melyet a „Magyar távirati iroda” közöl, így hangzik:

A rendőrprefektúrához nem érkezett semmiféle hivatalos jelentés Grünwald Béla magyar képviselő öngyilkosságáról. A Morgue gondnokságának kijelentése szerint május 5-én Courbevoileban, a Becon-palota előtt egy férfi holttestét fogták ki a Szajnába, mely holttestre Grünwald személyleírása mindenben ráillik. A „Pester Lloyd” párisi levelezője Grünwaldot vélte felismerni a halottban. A Morgue tisztviselői abban a megállapodásban vannak, hogy a holttest csakugyan Grünwaldé, de vonakodnak bővebb felvilágosítást adni. Grünwald Párisba érkezése óta ovatosan kerültre minden barátját. Fauvel dr. kijelenti, hogy ő Grünwaldot egy év óta nem látta.

A hivatalos könyomatu lap hétfőn éjjeli kiadása közli a következő táviratot is:

Most már határozottan állítják, hogy a május 4-én (nem pedig 5-én) Courbevoileban talált hulla, Grünwald magyar képviselő teteme. Osztrák és magyar lapok levelezői és barátai felismerték őt.

Tehát a kételynek utolsó árnya is eltűnt. A Szajna halottja csakugyan senki más mint Grünwald Béla.

Ujabb párisi értesüléseink alapján már teljesen tisztán látjuk a tragédia külső körülményeit. Grünwald Béla május 4-én reggel Gerard alnév aláírásával küldte Apponyi Albert grófnak azt a táviratot, hogy „Grünwald meghalt” s ugyanazon a napon lett öngyilkossá.

Az eredeti sürgönylapon, melyet a párisi központi táviró hivatalban őriznek, tudósítók értesítése szerint „IV. Rue Bergere”-vols lakásul bejelentve. Most, hogy e távirat és az öngyilkosság közt már meg volt állapítva az összefüggés, a rendőrség utána járt a dolognak, de az említett lakáson sem Gerardnak, sem Grünwaldnak nyomát nem találta.

Nyilvánvaló ebből is, Grünwald Béla a titokzatoság homályába akarta burkólni magát és holtétét, hogy alnév alatt lehessen öngyilkossá és alnév alatt temessék el. Ugyanilyen megtevesztési szándékkal küldte Apponyi Albert grófnak már két nappal előbb ugyancsak Gerard aláírása táviratát melyben csak annyit volt: „Grünwald nagyon rosszul van, semmi remény.”

A máskor oly éles eszl férfi s misztifikációinak egész rendszerét eszelte ki lassankint, de a rendszer nagyon gyöngye volt és elárulta a mögöttes lappangó gondolatot. A keretbe tökéletesen bele illelnek azok a levelei, a melyekben tudtára adta barátainak, hogy Fauvel orvos súlyos torokbaja miatt, életveszélyes operációt fog rajta végrehajtani. Ezt is csak a félrevezetés szándékával mondta.

Fauvel Károly, a híres gégeorvos kijelentette, hogy Grünwaldnak könnyebb fajtájú torokbaja a tulságos dohányszív okozta, operációra szüksege egyáltalán nem volt s erre ő annál kevésbé vállalkozhatott, mert Grünwaldot, a ki régebben páciense volt, egy esztendő óta nem látta. Ugyanezt felelte a tudós orvos Apponyi Albert grófnak, a ki a múlt hét folyamán levelet irt neki, azzal a kéréssel, hogy ha Grünwald hozzáférhessen

gondoskodjék róla, hogy ne maradjon felügyelet nélkül, minthogy Grünwaldnak hozzá intézett levelei nagyfokú buskomorságról tanuskodnak és a legrosszabakat sejtetik.

Az öngyilkosság módjára nézve eltérők a párisi tudósítások. Az első és később érkezett hivatalos táviratok azt mondják, hogy Grünwald holttestét a Szajnába fogták ki. Más oldalról azt jelentik, hogy Grünwald a Szajna partján két golyót röpített az agyába és az őrszem, ki hajnali 3 órakor reá akadt holttestére, mellette találta a revolvért is, melynek két töltése ki volt löve. Ezt a verziót erősíti egy a következő távirat is, a melyet hétfőn éjjel küldtek:

Grünwald Béla képviselő haláláról a következő részleteket jelentik: Május 4-én éjjeltájban a Páristól nem messze fekvő Courbevoileban a Szajna partján agyonlőtte magát egy idegen, a kinek azonosságát nem lehetett kideríteni. Az idegen, a ki egy revolverből két golyót röpített fejébe, minden lehetőséget elkövetett, hogy halála után felne ismerjék. Sem levelet, sem névjegyet nem találtak nála. Erzsényében csak 11 frank és egy Mária Terézia tallér volt. (Grünwald ezt mindig magánál hordotta.) Csak azt lehetett konstataálni, hogy ingere G. B. betűk voltak bevarva. A holttestet Párisba vitték a Morgueba. Időközben Jekelfalussy miniszteri tanácsos Budapestre látott a kérdést intézte ide, hogy nem tartozdik-e valamelyik itteni szállodában Grünwald képviselő, ki a Bartfeld nevet is használni szokta, vagy nem fekszik-e valahol betegben. Az ennek következtében megindított nyomozások arra a feitevére vezettek, hogy a Courbevoile mellett talált holttest Grünwald Béla holtteste volt.

Egy magyar alattvaló valóban agnoszkálta is, de a halottat azért nem temetik el előbb, míg még egy magyar ember is föl nem ismeri. Hogy Grünwald Béla hol lakott, azt még nem tudják, s ebben az irányban még folynak a nyomozások.

Az öngyilkosság motívumainak egyikét fűdözi fel párisi tudósítónknak az a távirat, mely szerint Grünwald Béla, ki mint említettük, az anyagi tönk szelére jutott, Mentoneban sok pénzt vesztett s öngyilkosságot napján már utolsó frankjaiból élt. Erzsényében mindössze 11 frankot találtak.

Az ujabb tudósítások nyomán, melyek Grünwald Béla öngyilkosságát jelentették Péchy Tamás a képviselőház elnöke rövid uton átiratot intézett gróf Szapáry Gyula belügyminiszterhez, félkérve őt, szerezze biztos tudósítást arról, hogy a párisi Morgueban 349 szám alatt május 4-ike óta fekvő holttest Párisban lakó magyarok által tényleg agnoskáltatott-e és hogy abban csakugyan Grünwald Béla ismertett-e fel? Gróf Szapáry Gyula belügyminiszter, még a közigazgatási bizottság mai ülése alatt azonnal intézkedett, hogy a párisi nagykövetség útján, — erre nézve gyors és biztos tájékozás adassék.

Mint értesültünk, Szapáry Gyula gróf miniszterelnök késő éjszaka megkapta Párisból a hivatalos távirati értesítést, hogy a Morgue halottjában Grünwald Bélát agnoszkálták.

A családhoz eddig semmiféle értesítés sem érkezett Párisból. Apponyi Albert gr. ma délelőtti fölkereste Majovszky Vilmost a pestvidéki törvényszék elnökét, a ki nagybátyja Grünwald Béla és hosszabb értekezést vele az iránt, hogy haza hozatja-e a család a holttestet, ha az öngyilkosságot hivatalosan is megerősítik. Majovszky Vilmos távirati érintkezésbe tette magát Grünwald Béla édesanyjával és Besztercebányán lakó nagybátyjával Majovszky Antal kanonokkal.

A válaszból, melyek hozzá érkeztek, értesültünk szerint az a valószínű, hogy a rokonság a halottat nem fogja hazahoztatni. Ha mégis haza hozatná, semmi esetre sem Besztercebányán, hanem Budapestben helyezik örök nyugalomra. A valószínűség azonban mindenesetre a mellett szól hogy Grünwald Bélát nem hazai földön hanem Párisban temetik el.

Egyveleg.

Királyi üzenet. Romániai törvényhozás ülésait hétfőn délelőn a következő tartalom királyi üzenettel nyitották meg:

Az új választások biztosították a kormányt a többséget és abba a helyzetbe hozták, hogy az állami érdekeket szilárdul és azok hasznára tartassa szem előtt. Az üzenet rendkívüli ülésszak munkaprogramjában fel-felveendőnek jelenti ki a költségvetésen kívül az ország részéről türelmetlenül várt és a kereskedelmi viszonyok szabályozását célzó új vámtarifát. Az ország véderéjének fejlesztésére vonatkozó munkálatok mint mindig úgy most is a törvényhozás hazaftasságára bízák s hogy ezen munkálatok megszakítása nélkül folytathatók legyenek, más a költségvetéssel szorosan összefüggésben álló törvényjavaslatokat is fognak előterjesztetni.

Elfogott gyilkos jelölt. Hír szerint Uzunov volt kapitányt, az agyonlőtt Uzunov nagy fivérét. Krajovánban egy czinkostársával együtt elfogták mert az a gyanu terhelte őket, hogy ők gyilkolták meg Belcev bolgár minisztert.

Nihilisták kiutasítása. Az orosz kormány a német követ útján megint egy orosz nihilista kiutasítását követelte a kormánytól. Altilag Kablokovnak hívák s Pazarschitzben állomásofónk. A legérdekesebb a dologban, hogy ily nevű embert nem is ösmernek Bulgáriában. Oroszország hatszáz ezer rubelt követel a bolgár kormánytól, mely összeggel a bolgárok fegyverszállításokért tartoznak.

Kiutasított királyné. Natália királyné vasárnap választott Pasics miniszter levelére a melyben ez a szkupstina határozatát közli vele. A királyné sajátkezű levele igen udvarias, és közelállók nyilatkozatai szerint több olyan pontot tartalmaz, a melyek alkalmasak lesznek a további tárgyalások megindítására, és a kormányt állítólag megerősítik abbeli főtvevényben, hogy az ügyet békés uton fogják rendezhetni. Pasics a kormány nevében előzőkeny választ fog adni a királyné levelére. Hír szerint Pasics a legközelebbi napokban Triesztbe utazik, és csak visszaérkezése után fog a királyné levelére válaszolni. Most már bizonyos, hogy a kormány dacára annak a határozatnak visszatartó választának melyet a király anyja Pasics miniszterelnök levelére adott, egyelőre nem fog kényszerrendszabályokhoz nyulni, hanem folytatni fogja ebbeli fíradozásait, hogy békés megoldást hozzon létre. A királyné elválasztásának legkésőbbi határnapjánál május 13-át tűzték ki.

Felirat — szóban.

Mint Bécsből jelentik az uralkodó a képviselőház elnökségét délelőn a legkegyelmesebben és a legszívélyesebben fogadta. Smolka elnök a képviselőháznak május 8-án egyhangulag hozott határozatát üdvözlő beszéd kíséretében tudatta ő felségével, mondván, hogy a legnagyobb hűséggel hódoló elnökség azt a megfeszítelő megbízást nyerte, hogy a császárnak a trónbeszédében kifejezett lélekemelő, atyai jóindulat sugalta szándékaiért a háznak mélyen érzett, legbensőbb köszönetét tolmácsolja s biztosítja a császárt törhetlen hűségéről, hódolatáról és ragaszkodásáról a felség személyéhez, valamint az uralkodó házhoz s ama legalázatosabb kérelemmel járuljon ő felsége elé, hogy a háznak és az elnökségnek jobbágyi hódolattal teljes nyilatkozatát kegyesen és jóakarattal fogadni méltóztassék.

Ez üdvözlő beszédre az uralkodó a legkegyelmesebben a következőket felelte.

Megelégedéssel veszi ő felsége tudomásul az elnökségnek ezt a közlését a ház loyális nyilatkozatáról; a hozott határozat egyértelműsége igen jól esett szívének és különösen örül annak, hogy azok a jóakarattal teljes érzelmek, melyeket a képviselőház iránt táplál, ily spontán s egyértelmű visszhangra leltek. Ő felsége megkérte az elnökséget, tudassa a képviselőházzal legkegyelmesebb császári köszönetét.

A kihallgatás folyamán ő felsége ismételve nagy örömet nyilvánított a ház ezen, az ő jóakaró intenczióinak teljesen megfelelő nyilatkozatáért s azt a reményét és kívánságát fejezte ki, hogy az ily módon megnyert időt a képviselőháza váró számos fontos feladatok elvégzésének fogják szentelni és különösen megköszönte az elnökségnek az e részben tett kezdeményezést, valamint Chlumeczy első alelnöknek az ülés végén mondott hazafias szavait.

A képviselőház hétfői ülésén Smolka elnök jelentést tesz az elnökségnek ő felsége által történt fogadásáról s ő felségének kegyes válaszárol. A ház a jelentést állva, hódolattal veszi tudomásul.

A báró generalis.

Volt egy időpont, a mikor báró Fejerváry Gézának az állása megingott. Abban az időben volt az, mikor Szende Béla meghalt és más miniszterrel kellett gondoskodni.

Oly népszerűtlen, oly ellenszenves alak volt akkor br. Fejerváry, hogy Tisza Kálmán semmi áron nem ajánlhatta miniszternek. Pártja a leghatározottabban ellene volt ki-nevezésének, sőt hallani sem akart róla.

Albrecht főherceg katonai kamarillája

boszankodott, br. Fejérváry dühöngött, de nem tehetett semmit az áramlat ellen, mely egy pillanatra sem tűrt volna a miniszteri széket. Országrésze volt az akkori „Függetlenség”-nek e hangulat előidézésében, mely szakavatott és beavatott tollból egész sorát hozta ellene a leleplezéseket és cizelléseket.

Mellőzése annyira fáj, hogy a legzordabb hangon a kegyelet lábbaltiprásáról nyilatkozott Szendrői. És az áll, hogy Szende sokat ártott neki. Szende „lég naiv és elég szokimondó volt arra nézve, hogy ha kérdésre vonták egyik vagy másik kérdésben, kimondta a valót:

— Hisz én szívesen megtenném, akár-nám is, de nem lehet b. Fejérvárytól.

Nem is volt titok abban az időben, hogy br. Fejérváry akonai kamarilla ekzpozitúrája, tehát, hogy annak megbízása alapján cselekszik. Meg is támadta miatta Szendrői és erőre sarkallta, a mi bizony benne hiányzott, de Szende mindjárt azzal felelt:

— Vigyázatok, hogy ő ne jöjjön a helyemre, mert akkor löttek a honvédségnek.

Szendrői e jósata be is teljesedett, noha utána nem jött közvetlenül báró Fejérváry, hanem jött ifj. gróf Ráday Gedeon. Tisza Kálmántól ügyes eljárás volt br. Fejérváry Gézával szemben, ki a katonai kamarilla tölt előre, ifj. gróf Ráday Gedeonban adni ki a trompfot. Ezt ugyanis a király barátságára méltán nagyon szerette, az udvari körkört is kiválóan kegyben állta. Mihelyt tehát róla lett szó, a reakcionárius klikk azonnal hátrébb szorult.

Hogy igaz lojalitás, igaz hazafisággal párosulva mit képesek keresztül vinni, arra nézve fonyes eredmény az a — fájdalom — rövid időköz, melyet gróf Ráday Gedeon a honvédelmi miniszterium élén töltött. Épp ellentéte volt lélek erkölcs és szív dolgában b. Fejérvárynak. Lojalitása ősi hagyományokból és nemesi szívéből fakadt, tehát nem a kardból, az emelkedés, nem a hála eredménye. Hazafisága családi hagyomány és a nemzeti emlékek szültette: kiirthatatlan és utolsó lélegzetig tartó, nem ravasz, nem tetetett, nem a viszonyokhoz mért.

Az ilyen ember használ komolyan királynak is, hazájának is. Nem a neveltettségi előítéletei, nem a panaszkodás érdekei vezetik; nincs benne a zsoldos lleméből az a vonás, mely tüntetőleg tojja az előtérbe hízlegéseit, melyek hazája lenézésével állanak kapcsolatban.

Volt is rögtön fordulat a honvédség életében. Alkotások és sikerek jeleztek, hogy itt egy feladatától áthatott, a hon és haza iránt odaadó lelkes férfi áll az ügyek élén, nem egy zsoldos. Látszott minden beszédén, minden intézkedésén, hogy nem megrontani akarja a trón és haza védelmére hivatott honvédséget, hanem azt fejleszteni, izmosítani. Ma fénykorát élte a honvédség és br. Fejérváry Géza valamely helyőrségűl csörtetné kardját, mely törlött szatráz szabású katonai bokáját verdesi nála, ha ifj. gróf Ráday Gedeon el nem ragadja közlünk a halál. Alig ragadta el, a bécsi csop. odújából, melyben töméredek szerencsétlenségét készítette el a trónnak, megindult az erőfeszítés minden áron báró Fejérváryt emelni a honvédség élére. — A nagy fejlődés oly szálka volt szemünkben, hogy semmiféleképp sem akartak más embert elfogadni, mint b. Fejérváryt, ki lekötelezték volt és eszközül vállalkozott a honvédség megrontására és beolvadására szolgáló terveik keresztlyvitelében. Tisza Kálmán ez időtájt már lógott az udvarnál s csak mesterséges eszközök által tartotta fen magát. Senki sem szerette, mindenki szabadult volna tőle, még a király is, de a többségére folytonosan hivatkozhatott s a király túrt, mert nem szereti, ha csak nem kénytelen vele, a személyi változtatásokat, és igyekszik megtartani az alkotmányos formá-

kat és ezek szerint Tisza volt a parlamentben a helyzet ura.

De, miután Tisza fent nem birt talajjal, és ő ezt hamar észrevette, el kellett fogadnia, a mit ráttoltak. Albrecht főherceg és katonai kamarillája jól levén mindenről informálva, természetesen azonnal kiaknázta e győngeséget Tiszának. Ettől kezdve kinevezések s más egyéb dolgában az történt, a mit azok akartak: br. Fejérváry megkapta a miniszteri tárczát és ezzel a kezében, lépésről-lépésre hajtotta végre a honvédség megsemmisítésére irányuló intézkedéseit a nadrag színétől a honvédszerecseneknek a közös hadseregbe való átszervezéséig, a dandárrendszernek az ezredrendszerre való átváltoztatásán keresztül a véderő törvényig.

Szóval ez az ember alkotmányos és törvényes eskü ellenére, élén áll egy intézménynek, melyről kijelentette, hogy soha sem lesz barátja. Ebből rá lehet ismerni arra az osztrák szellemre, mely Haynaut nevelte; arra, mely a trónt a vereségnek vitte neki, csak hogy elfogultsága a felszínre uszhaszon; arra, amely a reakciót egynek tartja a vitészséggel, hadi diosóséggel; arra, amely azt hazudja, hogy nem politizál, csupán katonakodik, de amely cselekedeteiben kész a kétféle sással magát hadurát és annak trónját eltemetni, de a világról nem tűri a napnak fényét, az igazságnak erejét, a haladásnak utmutatásait, a harciasság egyetlen tényezőjét: a nemzeti szellemet.

F-8

Kis-Küküllővármegye felosztása.

D. Sz. Mártonból írják a következőket:

A napi sajtó egyrésze által a közelebbi napokban egy új hír cseréltetett, mintha az állami közigazgatással kapcsolatban Kis-Küküllővármegye felosztása tervezetnék.

Fabár e hír a Nemzet és Pesti Napló által illetékes helyről nyert értesítés alapján azonnal megzavartatott, mégis consternáló hatással volt a vármegyei közönségre, mely a történelmi multban gyökerező százados összetartozás érzetéből kiindulva, gazdasági és kulturális érdekeinek a localis viszonyok által igazolt egyedüli védbástyájul a vármegyei s illetve székhelyének fenntartást tekintti.

Tudomásul bírva tehát arról, hogy H. J. gr. a vármegye alsó vál. kerületének orsz. képviselője, a f. hó 5-én tartott közbiz. gyűlésben személyesen részt fog venni, számosan jelentek meg a gróf választói közül, hogy a szallangó hírek felől képviselőjüktől közvetlen információt szerezzenek.

Gr. H. J. örömmel ragadta meg az alkalmat a kedélyek megnyugtására és a megjelent választókból mintegy 100. rögtönzött értekezleten lelkesedéssel fogadott beszédében kifejtette, hogy a mint jegyebb forrásból meggyőződött vármegyei felosztásról semmi szó sincsen, a szárnyrakelt hírek teljesen légből kapottak.

Egyszersmind kijelentett, hogy ő adott programjához híven nem ösmern fontosabb érdeket mint a vármegye fenntartását és integrálásának megőrzését, mihez képest köteleseinek tartotta egy a multban, mintának ismeri a jövőre is erre éberen őrködni és mint képviselő mindent megtenni, hogy az intéző körök is helyesen informáltatván a várm. fenntartásának szükségességéről meggyőződjenek.

Végül kijelentette, hogy meg lehet győződnie mindenki arról, hogyha Kis-Küküllővármegye fenntartása bármikor is kérdésessé tétetnék, köteleseinek ösmerni erről választóit és a vármegye közönségét azonn. értesíteni s velők egyttessen, mint a vármegyei fiai és birtokosai minden ily irányu

törökvel szemben a küzdelemben részt venni.

Általános meglepéssel és lelkesedéssel fogadták az egybegyűlt választók képviselőjüket, megnyugtató nyilatkozatát s kifejezték adva személyéhez való ragaszkodásuk, és bizalmuknak közönnel sietett a főlzaklatott kedélyek megnyugtására.

E. M. K. E. választmányi gyűlése.

A folyó közgyűlési évben legnagyobb választmányi gyűlést tartotta tegnap délután 3 órakor a városban az Emke igazgató választmányja. Jelen voltak: gróf Bethlen Gábor elnök, gróf Beldi Ákos, Horváth Gyula (Budapestről) alelnök, Sándor József főtitkár, Merza Lajos főpénztáros, dr. Csernátóni Gyula, ifj. Gáspár János (Nagy-Enyed), dr. Török István jegyzők, Bethlen Bálint gróf (Gyéres-Szentkirály), Deák Albert, Dobál Antal, dr. Felméri Lajos, H. Gál Domokos (Dicső-Szent-Márton), Gázi József, Gyarmathy Zsigmond (Bánffy-Hunyad), id. Gáspár János (Nagy-Enyed), Horváth László (Segesvár), Hory Béla, báró Jósika Sámuel, báró Jósika Lajos (Deés), Kovács Ferenc (M.-Vásárhely), gr. Korniss Viktor (Szent-Benedek), Réthy Lajos (Déva), Nagy László (Szilagy-Somlyó), Szabó Samu, Szathmári Elek, Szekula Ákos, Velits Ödön (Torda), Zakariás Dániel (Brád) s több vendég stb.

Elnök bejelenté, hogy K. Sándor József irásbelileg mentette ki a gyűléstől elmaradását.

Főtitkár havi jelentése szerint tartott mult h. hó 12-ke óta a központban 2 direktoriumi, két irodalmi szakosztályi, 2 segélyző bizottsági és egy kongresszus bizottsági ülés, összesen 12 különböző előkészítő és végrehajtó gyűlés. Az egyesület direktoriuma Kocsárd napja alkalmából sürgöny tövölzetet küldött gr. Kun Kocsárd tiszteleti elnökhez; a választmány örömmel veszi tudomásul.

A folyó évi m.-vásárhelyi közgyűlésen Kovács Sándor és Derzi János alapítók föltt emlékbeszédet tartására dr. Bartók György és Rádiger Géza fölkértek. Velits Ödön, Sztérnyai József és Fejérváry Jenő választmányi tagokból kiküldött pénztárvizsgáló bizottság mult h. hó 12-én megvizsgálván a pénztár, azt teljesen rendben s a számvizsgálólag feltárvizsgált könyvvizsgálattal teljesen megfelelőnek találta.

A vidéki választmányok közül közgyűlést tartott f. hó 10-én a fővárosi választmány, konstatálván, hogy a lefolyt évben 4628 főt vett be, a fővárosi Emke bál 1883 főt jövedelmezett. Szeged, Szabadka, Hód-Mező-Vásárhely polgármesterei felszólították választmányok alakítására. A hétfői fiók-ker megalkotására a megyei választmány, illetve Gódr János, hosszafutási ügyvéd kértén fel, az alakuló közgyűlés f. hó 19-én d. e. 10 órára tüntetett ki; a választmány a központból kiküldi a gyűlésre Sándor József főtitkár, Merza Lajos főpénztáros, Deák Albert és Szathmári Elek választmányi tagokat, továbbá a kik a főtitkár felszólítására netalán csatlakozzanak; Gyurka József csernátóni áll. néptanító ez alkalomra máris közel 40 új tagot gyűjtött. A főtitkár hivatala lefolyt hóban az anyafallamból 1886-ban beléptet rendes tagokat szőlőtelek fel kötelezettségeiknek június hó végéig megújítására, s minthogy e hóban az erdélyi 1886-os tagokhoz fognak a felszólítások kimenni zavarok és panaszok elkerülése végett, a vidéki választmányok felszólítottak pénzkészleteiknek és elszámolásainak f. hó 10-ig mulhatlan beküldésére. A daloskönyv köriratát Deák Gerő szerkesztő beküldötte; kézirát átadott Pál Ferenc, Boér Gergely és Serly Lajos tagoknak. A magyar-francia biztosító

társaság mint örökös tag, képviselőjül Csermák Gyula titkárát jelenti be, ami tudomásul vétetik.

Főpénztáros jelentése szerint a lefolyt hóban bevezetett 2243 f. 3 kr. ezzel az egyesület vagyon 550.960 f. 57 kr.

Az Országos Magyar Iskola Egyesület az Emkének is megküldvén „A szövetség közmvéltelődési egyesülete központi bizottsága” című alapszabálytervezetet, melyből nyilatkozásra hívta fel az egyesületet, hajlandó-e a szövetség egyesülete körébe belépni. Ez ügyben az igazgató választmány részéről a május 1-i üléstől kiküldött bizottság gróf Bethlen Gábor elnöklete alatt gyűlést tartván, dr. Felméri Lajos tiszteleti tag, mint előadó, terjesztette be a bizottság véleményét, mely szerint az Emke a szövetségben nem lép be, ellenben koronként kongresszusok tartását helyesli. A választmány ily értelemben utasította a bizottságot a választást elkészítésére.

Következett a segélyző bizottságnak véleményes javaslatát a f. évi V-ik segélyző turnusa beérkezett kérelmek föltt. A bizottság a nagyszámú kósnvények elbírálása végett f. hó 10-én egész nap ülésezett és pedig Bartha Miklós mint bizottsági elnök betegsége következtében, előbb Bíró Béla, majd Szabó Samu koronkötők vezetésével. A rendszeres és részletes nagymunkát a választmányi gyűlésben H. Gál Domokos előadó 4 órától 8 óráig terjesztette elé egy huzamban. A tartalmas nagy munkát végeredményeként összegezhetni, hogy bár az egyesületnek a korábbi évek nagy mérvű megszavazásai következtében a folyó évre semmi sem áll rendelkezésre tehát tökéli kimerítve vannak; mindazonáltal a választmány az újabb áldozatok és tökenövekvés reményében 9 helyre 2018 f. évjárdókat, három befektetés címén 9151 f. befektetést és 4 célra egyezmindenkorra 450 f. szavazott meg, azzal a kikötéssel, hogy a folyósítás akkor történik meg, mikor az egyesület a fedezetet előteremteni képes lesz. Ismételten kimondott, hogy a segélyezésekre a választmány kizárólag csak a kamatjövödelmekre támaszkodik, ha pedig a tökéli befektetést eszközölne, ezt a kamatjövödelmeiből restitálja. Kimondott, hogy a nagyszámú előjegyzések és megszavazások kielégítése, míg az egyenleg helyre nem áll és az egyesület többlet jövedelmét ki nem mutathat: addig újabb segélyző javaslatok benyújtására sem a fiók-választmányok, sem pedig az egyházi föltások fel nem szólhatnak. Irányadó elvül megörösített, hogy az egyesület jövőre önálló alkotásokra törekedjék; első sorban már meglevő intézményeit fejlessze; gondoskodjék tanítóinak és óvónak minél jobb díjazásáról s évek szerint fizetéspótlékaik előteremtéséről. A választmány számít a közönség áldozatkészségére és a pénzügyminiszternek a sorsjáték ügyében tett ígéretére. A segélyző bizottság javaslatának letárgyalása után gróf Kornis Viktor indítványára H. Gál Domokos előadónak meleg jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

Főtitkár jelentést tesz az Emke uti kaulaz ügyéről. Ezek szerint Téglás Gábor szerkesztő befejezte munkáját és a kézirát a nyomdába bedatott. A munka nemcsak teljesen gyakorlati Baadecker lesz, hanem a magasabb angol turista igényekhez van szabva s első rangú tudományos becse is lesz. Négy színben kivit erdélyi népi térkép s Kolozsvár, Maros-Vásárhely, Brassó, Nagy-Szeben, Gyulafehérvár városok és a maros-nyárvá sóbánya térrajza csatlakoztatnak hozzá. A munka, nem tekintve, hogy a számos hazafias munkatárs ingyen teljesítette vidéke leírását, tényleg 2 f. 50 kr értékű s az egyesület az Erdélyi érdeket szolgálja, midőn nagy áldozatokkal 80 kr-ért bocsátja azt a közönség rendelkezésére. A második kiadás remélhetőleg már a jövő tavaszon szükséges leendő. A

Választmány ennek szerkesztésére is Téglás Gábor kéri fel, a ki a nyáron utazásokról fog tenni az Erdélyi részben a legszebb posztokról, hogy a második kiadás képekkel legyen lenjék meg.

A cs. és kir. osztrák-magyar földrajzi intézet katonai térképeinek helyszíni szemlélés alapján revíziója épen most lévén folyamatban, a választmány sürgős fölterjesztést határoz el a honvédelmi és belügyminiszternek és helyes közigazgatási nevek vetésének és pedig egy a község nevek, mint a hegység és víznevekre nézve is, miután bizonyított tény, hogy még tiszta magyar községnevek is esetenként nem magyar elnevezés használják, vagy pedig első sorban az idegen elnevezés s csak azután a hivatalos név.

Első sorban épen stratégiai szempontból fontos a kijavítás, mert megtörtént, mint a választmányban is többek közt elhozott, hogy a közigazgatási hatóság nem tudta teljesíteni a katonai rendeletet, a fuvarkiallítását, mert a térkép alapján előtte ismeretlen nevek közlöltek vele.

A fiók-választmányok „ügyrend”-jét illetőleg, melyet a dévai tavalyi értekezlet állapított és fogadott el, kimondatik, hogy annak tárgyalása a mvasárhelyi közgyűlés tárgyszorozatba fölvétetik. Ezzel aztán köztelen lesz a szabályzat minden fiók-választmányára nézve.

A sepsi szent-györgyi fiók-választmány ügyében Potsa József megyei választmány elnök fölkérte, hogy e fiókot újra szervezni sziveskedjék.

Az indítványok sorában Bethlen Bálint gróf indítványozza, hogy tekintettel a nyári szünetidő következtében a tagoknak távollétére, június és július hónapokban választmányi gyűlés ne tartassék: egyhangulag elfogadtott. Gyűlés elnök életével ért véget.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 13.

Szervác, Pongrácz, Boni-
fác fagyos szent urak berukkoltak. Tegnap mutatta be magát a legöregebbik, ma a középső, holnap jelenik meg a legkisebbik. Fagyos lehelletük azonban alig alig érzik a beállt májusi hőségben. Minden baj, minden veszedelem nélkül jelent meg kettő eddig. A gazdák már a 3-ik szenttől a holnapitól sem félnek s ha elmúlnak ezek a rettegett urak, mindenek felett és mindenek előtt esőt óhajtanak, mert ez a mostani hőség vetést véte-ményt egyaránt kiszárít.

A mi üdülő helyünk. Kolozsvár közönségének egyetlen üdülő helye a sétatér hetek óta várja az egek csatornáinak megnyilatkozását. Am az a csatorna nem igen nyitja fel a vízszelpeket és a pór rettenetesen elhatalmasodott a mi szép sétatérünkön. Minthogy a gondviselés nem avatkozott bele a dologba, meg kell mozdulni az emberi keznek és fejének és módját ejteni annak, hogy ez a pórkedés végre gyökeresen megoldassék. A mint tudjuk, a sétatér gondozása egy külön bizottság dolga. Am ennek a bizottságnak nem áll rendelkezésre anyagi erő, e nélkül pedig merő jóakarattal nem lehet a sétatér porát eltüntetni. Másfelől azt is tudjuk, hogy Godina István és özv. Borbély Károlyné 3000 f. forint meghaladó összeget hagyományoztak kifejezetten a sétatér javára. Ez a pénz a város kasszájában van. Ki kell mozdítani onnan hamarosan. E mellett van egy vízvezetési terv is valamelyik hatósági személy asztal fiókjában. Elő kell venni azt a tervet, a mely a sétatér üntözésének problémáját megoldani van hivatra. Pénz és terv lévén, most már csak egy kis emberi buzgóság és erély kell hozzá, s rövid idő alatt meg lehet változtatni Európára a sétatér ársiai állapotját. Ne tessék senkinek kicsinyelni ezt a kérdést. Nagyon sokunknak az egészségéről van itt szó. Ha baj üt ki az állatvilágban bezeg rögtön megindulnak a legkiterjedtebb óvintézkedések. És Kolozsvárt sem a polgármester, sem a főkapitány és legkevésbé a főorvos (kinék pedig első kötelessége volna) nem gondoskodnak az emberek egészségének megvédéséről. Hát ez így nincs rendén. Ez a legnagyobb, kifejezés szerint is, bűnös megfeledkezés a hatósági közegeknek ama kötelességéről, melyeket a közönséggel szemben magukra vettek, melyeket nem akarnak, vagy nem tudnak teljesíteni. Ugy halljuk ma délutánra tölésre hívták össze a sétatéri bizottságot. Ugyan ne tlésezenek annyit, hanem vegyék elő azt a tervet és azt a pénzt s tegyenek valamit, mert folytonos szóbeszédekkel ezen az állapoton nem lehet segíteni. Ez pedig halasztást már nem ttr.

Nyári színház. A színház igazgatósága elhatározta, hogy a nyári szezisonban hetenkint vagy kéthetenként, amint azt a körülmények s a bekövetkező vendégzereplések lehetővé fogják tenni, tetemesen leszállított helytárak mellett hétköznapon népeledést rendez s ez alkalmakkor értékes műveket s hazafias darabokat hozat színrre. Így holnap csütörtökön lesz már az első nyári népeledés s színrre kerül K. Gerő Lina asszony vendégfelleltével „Az arany ember” szerepeltetésével. Mennyiben Timár Mihály E. Ko-

AZ „ELLENZÉK TÁRCZÁJA”.

1891. Május 13

Az a leány.

Angolból fordította: Amica

XXVII.

(Folytatás.)

(70)

— Nézzen ide az ur, én nem tartok haragot. — Midőn valakinek olyan izmai vannak mint az urnak, vétek volna nem használni azokat — igazán mondom, hogy vétek volna. De engedje, hogy arra a levélre nézve egy kis jó tanácsot adjak.
— Ember, jobb lesz ha a titrilmemet nem teszi próbára! — mondja Bryán élesen megfordulva.
— Megyek uram — megyek! De engedje, hogy valamit mondjak. Ha valamikor abba a helyzetbe jön, hogy egy kis pénzre lesz szüksége, csak vigye azt a levelet Sir Ffolliott Bryánhoz el ne felejtse a nevét — az akár mennyi pénzt szívesen megad érte.

— Elhordja magát vagy nem?
— Megyek — megyek!
Az a hitvány ember sarkon fordul, Bryán megáll, s távozását lángoló arccal s haragtól égő szemekkel nézi.
— Még egy perc és bizonyosan elvezetette volna a türelmet — s jól megrakta volna azt az embert. — Akkor csoportosulás történt volna, az utca sarkon álló rendőr megjelent és közbe lépett volna. — Ezt a rendőrséghez való menés követte volna — s az ő és a Holt kisasszony neve a botrány hajhászok számára került volna.

Érzelmek nagyon fel vannak izgatta midőn Wessex utcába vissza tér s Holt kisasszonyt akarja látni.

— Sir Bryán — mondja Hodgeman — nem vagyok bizonyos benne, hogy Holt kisasszony elfogadja-e. Nagyon fel van indulva. — Szabad kérdeznem, hogy megtetszett fogni azt az embert.

— Oh igen, megfogtam! És — és minden rendben van; nem fog többé Holt kisasszonynál alkalmatlankodni.

Hodgeman visszavonul, azt gondolva, hogy a kisasszonya és Sir Bryán között egy kis egymás iránt való hajlandóságot kezdett észrevenni.

Holt kisasszony elfogadja Sir Bryánt. Lejön hozzája az ebédőbe, arca halovány és aggályos szemei alig mernek az ifjú szemével találkozni.

— Itt a leveled — mondja Bryán, és átadja neki. Nem hiszem, hogy a gazember ismét alkalmatlankodjék nálad.

— Oh nem — ezzel bevégződik minden! — mondja Dorka lassu s vontatott hangon, azon tűnődve, hogy a maga igazolására mit mondjon.

— A pénzt nála hagytam. Eszembe jutott, hogy ez volna a kívánságod.

— Igen — az volt az én s melyben megegyeztünk. — Azt hiszem — terv hozzá bátorítalanul — mondhatok annyit, hogy „köszönöm”?

— Kérlek hagyj el! — Különben is, nem sok bajom volt azzal az emberrel. — Nem állom, hogy elhíszed ha szavamra mondom, hogy nem olvastam el a leveledet? — mondja Bryán gúnyos mosollyal.

— Bryán!

— Oh, természetesen, neked teljes bizalmam van bennem nem de?

— Minden bizonnyal — volt a szilárd válasz.

— Minden bizonnyal?

— Nem Bryán; tudom én, hogy a bi-

zonyság a másik részen van; de azért még is meg van bennem.

— Mi van meg benned?

— A te irántad való bizalom.

Bryán hangosan kacag fel s nagyon szilárd és komoly hangon válaszol:

— Lehet, hogy az egész csak a modern felfogás kérdése a régi-módi gondolkodás ellenében. En részemről azzal a régi felfogással tartok, hogy midőn egy férfi és egy asszony igazán szeretik egymást és házasságra lépnek, akkor ők egygyek.

— És az az egy akhöz assimilálódni kell — a férfi — nem de? — kérdi Dorka oly gyöngéd és oly sovár mosollyal, hogy szavai inkább elismerő helyeslést mint vádat fejeznek ki.

— A te nézeted pedig ez folytatja Bryán hideg hangon. En egy vagyok te is egy vagy tehát egy meg egy a kettő. A mi engemet érdekel az az én dolgom; ami téged érdekel az a te dolgod. Te mégy a magad útján, és én megyek a magamén.

— Oh mondja Dorka kegyesen te legjobban tudod! De vajon csak ugyan ez az én nézetem? Valóban nem tudt m; egy kissé nagyon is modern. De miért mondanám azt? Azonban a mostani kor épen olyan jó mint a régi, a szerelem, az igazi hű ragaszkodás nem halt még ki; de ha olyannak tartasz amilyennek leírtál, akkor azt mondom neked, hogy jobb ha rögtön felhagysz velem.

— Te nagyon jól tudod — viszonzá szendvélyesen az ifjú — hogy nyakadba vetnéd a vidéket, a „nők jogairól” tartva hatalmas szónoklatokat egész addig, míg arczod elkékül bele, még sem tudnék felhagyni veled! Bár mit tegy vagy mondj vagy gondolj ha ezer titkot tetszik elrejtene előttem én aly szerelmes bolond vagyok, hogy csak azt tudnám mondani „Jól van” és megadnám magamat. De helyes állás-e a dolgoknak, hogy

egy leány ne legyen teljes bizalommal a szeretőjéhez? Ez természet ellenes, és a férfinak nagyon nehéz elviselni. En egy fikarcot sem gondolok a titkoddal, Bizonyosan valami ostobaság valamelyik asszony becsülete felett. Mit törődöm én azzal? En sok mindent tudok őrizni, és nem vagyok gyanakodó. Az a gazember el akarta velem hitetni, hogy Sir Ffolliott Bryán készséggel és örömmel venné meg azt a levelet. Mit bánom én és törődöm én az ilyen dolgokkal? Nem tudta a hitvány, hogy én ki vagyok, s fontossá akarta magát tenni. Nem, én nem vagyok sem gyanakodó sem kíváncsi. Az tesz szerencsétlenné, hogy te, az én Dorkám, az egyedüli nő számomra e világban oly kevés bizalommal vagy irántam. Te kis liba, hát nem tudod hogy bizalmadat egy mély kutba vetnéd? Képzeld engem egy kutnak.

Nem tehetem, még a kutat nem tartom arra valónak hogy elfogadhassa.

Engedd hogy én itéljem meg, hogy mit fogadhat el kérleli Bryán.

Ekkor mind a két kezét megfogja magához huzza.

Ha kényszeríteni akarsz, hogy akaratom ellen beszéljek, nagyon jól tudod, hogy miképen tedd azt mondja Dorka és arccal. Csak egy kicsit erősebben és hosszabb ideig szoríts magadhoz mint az előbb téved, hogy ne tudják elmenni, egy kicsit merőbb tekintettel néz reám, légy kitartóbb és én megadom magamat mint a nyul a kigyó tekintete előtt.

Dorka!
Tudom, hogy nem kellett volna ezeket mondanom. Más leány nem tette volna, de más leánynak nincsen olyan barátja a milyen te vagy nekem.

Szeretődnek is mondhatná veti közbe Bryán.

(Folyt. köv.)

- BCU Cluj-Napoca.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.